

AR GYVENAME DEMOKRATINĖJE VALSTYBĖJE?

Neretai tenka girdėti tokį argumentą prieš Sąjūdį: "ką gero davė Sąjūdis"? Jei kas kam ko nedavė, tai reikia kreiptis į tuos, kurių pareiga duoti. Pradedame siekti laisvės, tiesos, socialinio teisingumo, pajutome savo vertę, savo ūgį. Pradedame savarankiškai mąstyti.

Kitas dažnai pasitaikantis klausimas: "Kodėl Sąjūdis "lenda" į politiką"? Atseit, tegul sau deklamuoja eiles, dainuoja dainas, šluoja gatves. Bet gi reikalinga pasiekti juridinių Lietuvos savarankiškumo, demokratijos, žmogaus teisių garantijų, kad galėtume gyventi gerbdami patys save, be baimės dėl rytdienos.

Kas dar žemina mūsų orumą? - importinės vėliavos, keliamos net per Vasario 16 šventę, svetur sukalvoti įstatymai, pernelyg platus kaimynų kalbos ir jų ne labai garbingos istorijos mokymasis. Rūtinai, kad Lietuva turėtų tokius įstatymus, kokių jai pačiai reikia. Lietuva "lengvia" atsikvėptų, jei didžiausias pasaulyje "stiprus centras" nesikištų į suverenios valstybės reikalus. Jei sąjunga su kitom respublikom yra kol kas ekonomiškai naudinga, toks tarpininkavimas ir koordinavimas reikalingas. Tik "centras" neturi pretenduoti į visiems privalomų įstatymų leidimą. Nepamirškime istorijos pamoką - ir Maskvoj ne visad šviečia saulė...

Ne visiems prie širdies lietuviškasis pertvarkos variantas. Po naskutinio partijos plenumo yla išlindo iš maišo. Žmonės, tebegyvenantys iliuzijomis, varė pašėlusią stalininę propagandą. Tai pasakyti na apie J. Gurecko, P. Gabrėno, A. Stankevičiaus, V. Sakalausko, V. Astrausko,

K. Zalecko, V. Švedo, R. Rimaičio kalbas. Bet jie tik gėdą ir panieką anturėjotokie lozungai nebemadingi. Pasireišką sveiku protu nesuvokiama mazochistinė tendencija - patiems savo jėgomis kompromituoti partiją lyg kienors pasamdytiems. Toks grupinis žingsnis labai naudingas - žinosime, kur veda jų mintys ir maldos, su kuo turime reikalą. Sąjūdis remia pažangias jėgas partijoje. Tą byloja toks faktas, kai seimo tarybos nariai A. Juozaitis ir A. Nasvytis pasitraukė iš rinkiminės kovos palaikydami A. Brazausko ir V. Beriozovo kandidatūras. Atėjo laikas atsijoti pelus nuo grūdų.

Klausimas dėl vienos partijos vadovaujančio vaidmens neišbraukiamas iš dienotvarkės. Partija vis dar tebeserge avangardizmo manija. Vengrja oficialiai įteisino daugpartinę sistemą, tuo rodydama gerą pavyzdį Tarybų Sąjungai.

Apie tai mūsų informacijos priemonės nelinkusios pranešti. Ir apie Lietuvos naujienas kartais galima daugiau sužinoti iš "Amerikos balso" ir "Laisvosios Europos" nei iš "Tiesos", nekaltant apie "Pravdos" dezinformaciją. Viešumo riba pažymėta storu brūkšniu ir matoma plika akimi. Liaudis vis dar tebelaikoma nepakankamai sąmoninga.

Būna, kad žmonės pareiškia nepasitikėjimą valdžiai, bet kad civilizuotame pasaulyje paskelbtų nepasitikėjimą liaudimi, dar neteko girdėti. Tik taip dera suprasti sprendimą nutraukti "Atgimimo bangos" ir kitas laidas. Ką nuo ko izoliuoja? Žiūrovus nuo "Atgimimo bangos", bet ne nuo "Jedinstvos" mitingo?

Tai kam gyvulišką siaubą amė kelti būsimi rinkimai į LTSR AT ir neeilinio LKP suvažiavimo idėja. Faktimis nemigo valandas nakeičia košmariški prarastų kėdžių sanna. Atrodo, kad jau pildosi "Anties" palinkėjimai funkcionieriams - "Pradėkite bioti".

→ Tegu nematys ←

Saugumas
Ar kaip vadinas
Maskolių suktumas
K a g e b é
Ne raidė
Ir ne rūšis
Kalbėjo vaikelio
Rimtumas
Neklausė
Žudiko kėdė
K a g e b é
Koks amuletas !
Kyla iš žemės
Savo kaulus surinkęs
Skeletas.
Nenugalėtas
Gulėti žemėje aš
Negaliu
Ramybės ten
Amžinos
Neturiu
Dėka
Savo žudikų tu
Prakeiktų.
Kiek jie
Galvelėje mano
Padarė skylių
Suskaityti negaliu,
Nukirstų pirštų
Rankelių
Aš neturiu

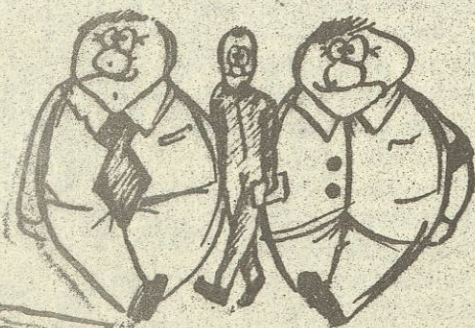
Žemelėn kritau
Jų nušautas
Visas pasruvęs
Krauju.
Negalėjau užmerkt
Durtuvais išbadytų
Akių.
Ausis man čekistai
Nupjovė,
Nupjovė peiliu.
Ištraukė liežuvį,
Išpylė dantis
Kareivio ateivio
Batu
Sulaužytų rankų
Kaulų aš
Neturiu.
Kojų buožėm šautuvų
Sudaužytų
Iš ryto
Naktinių vagių
Sūnis mano kūnu
Jie šėrė
Skausmą
Draskytų nasrais
Tu vilkų
Mano sveikų
Vidurių.
Kaulais jaučiu
Jie kepenis ėdė,

Graužė šlaunis.
Akiduobėm savo
Išbadytų akių
Aš matau
Rusų kalės senos
Kraujuotas akis.
Kur gi viltis ?
Kas pasakys ?
Dreba širdis
Doro žmogaus.
Pasaulis nematė
Tokio priešo baisaus.
Tyli gyvatė
A !
Nuodus iškratė
Nematė.
Mamyte,
Užmerk tu
Tėveliui akis :
Kaulais žmogaus
Saugumas
Ruošiasi šerti
Rusų šunis
Tegu nematys.
Tėvelio šviesiam
Atminimui
Sūnus

Algirdas Bubnelis

D ě m e s i o !

Kas geidaujate užganėdinti savo
kūną, skubėkite į maisto produktų
parduotuvę Pionierių gavitėje. Agro-
promo rūpesčių gaminama gardi tyrė-
lė iš uogu, išaugintų lietuvių kalbai
svetimos vaizduotės soduose. Todėl
ir pavadinimas naujas - "Golubikos,
trintos su cukrumi" žodžio daryba
primena Kapauko kutą "Litbelą".

AR JAU TURI SAVO NUOMONĘ?

•• NAUJAS TIKĖJIMAS ? ••

Visiems aišku, kad ligšiolinių
ateistų veikla susikompramitavo. Sie-
kimas sumenkinti krikščionybę, jos
per amžius nugludintus moralės prin-
cipus, tikrai neatnešė garbės. Gana pa-
plitęs darbo metodas buvo "Žiūrėj-
mas pro rakto skylutę" siekiant pa-
tenkinti stalinistinius poreikius
ir geismus. Ateistinio darbo daktarų
paskaitoms dažnai antrindavo dinamiš-
kas buldozerių burzgimas, reikšmingas
teisėjo plaktuko kalenimas ir skambus
plieninių ornamentuotų durelių girg-
ždėjimas.

Reikalinga kita kryptis - naujasis
ateizmas. Seniai laikas atkreipti dė-
mesį į naują XX amžiaus tikėjimą -
bolševizmą. Ši religija - ideologija
savo išoriniais požymiais labai pri-
mena viduramžių krikščionybę. Stai
keli sugretinimai.: Dievas - Komuniz-
mas. Abi šios kategorijos reikalauja
tikėjimo, nesant tiesioginio pažinimo
galimybės/.

Kristus - Leninas /žmonės, kuriuo-
se įsikūnijo anksčiau minėtos kate-
gorijos /

Evangelijs - klasiku raštai, popie-
zius, kardinolai ir t.t. - atitinkamo
rango sekretoriai /nastarieji pasi-
žymi tuo, kad gali savaip ir vis ki-
taip traktuoti religines tiesas, at-
rinkdami, kas jiems labiau patinka; be-
to, jie reikalauja ir netikinčiųjų pa-
klusnumo, šventieji - valdžios vy-
rai/iš buvusiųjų - vis kiti, iš esamų-
jų - visi; jiems nesuteptų rankų ir
svarios sąžinės sąlyga - nebūtina/
inkvizicija - NKVD ir KGB/ šie ir
nemano pasitraukti, laukdami, kol pri-
reiks jų paslaugų naujai raganų me-
džioklei/, šėtonas - Vakarų imperia-
lizmas/ kitas tikėjimas paverčiamas
mirtinu priešu, nes neįmanoma paaiš-
kinti jo klestėjimo; čia jau pasi-
reiškia musulmoniškas mąstymas/, did-
žiausia nuodėmė - savarankiškas mąs-
tymas /vokiečiai eretikai izoliuojami,
gudai/, komunija - medalio prikabi-
mas, moterystės sakramentas-įstojimas
į KP/ tik čia paliekamas skyrybų
galimybė, kuo pasiraudojo K.Motieka/
paskutinis patepimas - pomirtinis
nekrologas /sakramentinė maldelė/ir
miestų bei gatvių pavadinimų pakeiti-
mas/nors trumpam/.

Tai oficiali religija, pajungusi
savo valstybę. Tad naujesiems ateis-
tams prieš akis daug darbo. Tuo labiau,
kad artėja eilinė Reformacija - tikė-
jimo modernizavimas. Yra ir naujas
Martynas Liuteris. Ruošiamasi supa-
rastinti apeigas, nukabinti kai ku-
rių šventųjų paveikslus, statyti pa-
minklus inkvizicijos aukoms. Atsisaka
šėtono įvaizdžio, pagrindinis
dėmesys sutelkiamas į Kristų ir Evan-
gelijos/žr. aukščiau/ studijavimą.
Tad palinkėjime sėkmės naujie-
ms ateistams.

V. Butvilas

K. Pakštas

Žmogaus orumas !?

"Niekas tuo nekaltas, - rašė Le-
ninas, - jei jis gimė vergu. Vergas,
nesupranta savo vergiškumo ir klus-
niai skurstas nuolankume, yra tik ver-
gas". Vergas, kuris savo vergiškame
gyvenime randa žavingumo, kuris ne-
tik vengia siekti laisvės, bet teisi-
na ir dailina savo vergiją, yra kelian-
tis pasipiktinimą, paniekos ir pasi-
šlykštinimo jausmą, pakalikas ir tam-
suolis. Vadinas, vergiškosi sąmonė
reiškia ne tik menkumą, nesavarankiš-
kumo pripažinimą, bet ir iliuzorinio
reikšmingumo pajautimą, kuris atsiran-

da dėl kompensacijos, gaunamos iš
seimininko už savo vergiškumo patei-
sinimą ir gynimą.

O kas yra orumas ? Tai asmenybės
bruožas, rodantis nuolatinį pasiren-
gimą ginti, saugoti, palaikyti savo
žmogiškąją vertę. Jis klindo asme-
nybei prekiauti savimi, priimti save
kaip daiktą, svetimos valios įrankį,
paklusnų pastumdėlį, kieno nors ko-
mandavimo objektą. Orus žmogus ne-
taps prievartos įnagiu ir savo ran-
komis negriaus visko, kas palaiko
mūsų gyvastį. Žmogaus orumas sunai-
kinamas, išplėšiant žmogų iš aplinkos.
Kurioje jis jau turėjo tam tikrą
socialinę padėtį, atimant galimybę
načiam planuoti ir apsispręsti, pa-
verčiant patyčių objektu privertus
viešai niekinti didžiausias savo
vertybes /pvz., burnoti prieš Dievą,
kuriuo tiki, ir pan./; raginant žmo-
gų meilikauti ir padlaižiauti sie-
kiant naudos. Pats žmogus save žlug-
do akiai pakludamas, aukštyindamas
ir girdamas save, primygtinai save
siūlydamas kitam, kai tas draugystės
nepageidauja, skelbdamas susitaiky-
mą ir bendradarbiavimą, prieštarau-
jantį savo interesams.

Paminėtas orumą žlugdantis el-
gesys ir priemonės vis dėlto žmo-
gaus nepadarė vergu tol, kol žmogus
su tuo grumiasi. Galutinai praranda-
mas žmogaus reikšmingumas, kai ka-
pituliuoja jo sąmonę, kai jis savo
daiktinę padėtį priima kaip norma-
lią, pateisina ją. O bereiksmė žmo-
gaus padėtis stimuliuoja socialinį
pasyvumą, abejingumą, visišką nuolan-
kumą. Arba atvirkščiai - sukelia
protestą, kuris gali pasireikšti ne-
motyvuotomis chuliganizmo formomis,
alkoholizmu, narkomanija ir pan.

Atgimstanti Lietuva verčia visus
apsispręsti: tyla toliau sergasti ir
stiprina totalitarizmą grįstos vi-
suomenės pamatus. Negalima išorinės
ramybės ir ją palaikančio abejingū-
mo pateisinti neišmanymu, nesuvoki-
mu. Įsitikinimas, kad niekas nuo mū-
sų nepriklauso, - tai pirmas žing-
snis į išdavystę. Todėl kiekvienas
privalome būti atsakingas už Lie-
tuvos ateitį. Atgaukime dvasinę
laisvę. Įsijunkime į Lietuvą vyk-
tančius įvykius, pamastykime, kokia
turi būti mūsų Konstitucija, kokie
deputatai turi mus atstovauti tary-
bose. Ateitis mūsų rankose.

A. Stančikas

PAMAŠTYKIM

Draugui V. Sakalauskui labiau už viską kelia nerimą ekstremistinių elementų ir kai kurių neformalių judėjimų neapgalvoti provokaciniai veiksmai. /Reikia manyti, kad ši kalba gerai apgalvota ir atspindi kalbėjusiojo veiksmų programą/. Pateikiame kelis jos punktus:

1/ "Mažiau su jais /Sąjūdžiu/ flirtuokime". Flirtas /žr. "Tarptautinių žodžių žodyną"/ - asistavimas marginai, koketavimas, meilės žaismas.

2/ Neleisti, kad partijos komitetuose, vykdomuosiuose komitetuose, milicijoje, teismuose, prokuratūroje, masinės informacijos priemonėse būtų sąjūdžio grupės. V. Sakalauskui, matyt, neprimtina, kad visos šios organizacijos pradėtų dirbti demokratiniiais pagrindais, nerasiduotų spaudimu iš viršaus. Jos, teigima kalboje, ir taip privalo kovoti už pertvarką. Logika aukštesnė. Jeigu privalo, tai kodėl nekovoja? Kodėl uždrausti kovoti už pertvarką tokiose svarbiuose instancijose?

3/ Drąsiau mažinkime etatinių darbuotojų skaičių. Kalbame apie tuos kolektyvus, kurių darbuotojai darbo metu mitinguoja. Tačiau V. Sakalausko patikėtini, viršininkai nesidrovi darbo metu atitraukti žmonių nuo gamybos agitacijai už savo kandidatą organizuoti ir skleisti.

4/ Nevalia kolektyvams pervesti pinigų į Sąjūdžio sąskaitą, o sąskaitą reikia uždaryti - Uždaryti Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio sąskaitą tada, kai persitvarkymo priešininkai pakėlė galvas?!

"Garbės žodis, man gerokai neįauku ir šiek tiek gėda prisiminti, kaip šiurpome, koku švenčiu nasipiktinimu kunkuliavome skaitydami Ninos Andrejevės ir jos lietuviškojo aido, Juozo Jarmalavičiaus straipsnius. Nes lyginant su kai kuriomis LKP CK XVII plenumo nuskambėjusiomis kalbomis, anuodu, ko gero, derėtų vadinti ne stalinizmo apologetais, o pertvarkos šaukkliais"/V. Katičius. Gimtasis kraštas 1989 Nr. 9/.

Vieni kitus agitujame vertinti kandidatus ne pagal kalbas, o pagal darbus, nors kai kada ir kalbos yra darbai. Taip galima vertinti LKP CK XVII plenumą ir kalbas jame. Nekelia abejonių, už kokią Lietuvą yra didelė dalis pasisakiusių. Ne tik už Lietuvą amžiams TSRS sudėtyje, bet ir už Lietuvą be Sąjūdžio, be viešumo ir laisvės.

Nors V. Sakalausko pasisakymas nebuvo pats reakcingiausias, tačiau jis pasirinko draudimus, kaip universalią stagnacijos laikų liaudies valdymo priemonę. Mums reikalingas deputatas, kuris atstovautų mūsų rinkėjų nuomonei, o ne diktų mums savo. Juolab, kad ne savo, o Maskvos, kuri šiuo syk mums visai nereikalinga.

V. Baukienė

RINKĖJU. DĖMESIUI!

Kovo mėn. 26 dieną įvyks pirmieji demokratiniai rinkimai pokario metais. Rinksime deputatus į TSRS liaudies deputatų suvažiavimą. Mūsų rajono gyventojai rinks du deputatus - Radviliškio nacionalinėje - teritorinėje apygardoje Nr. 247 ir Šiaulių teritorinėje apylinkėje Nr. 694. Kiekvienam rinkėjui bus išduoti du skirtingų spalvų biuleteniai su kandidatu pavardėmis. Rinkėjai turės išbraukti nepažeidžiamą kandidatų pavardes, palikdami tik pasirinktą kandidatą.

Kviečiame aktyviai dalyvauti rinkimuose ir palaikyti Sąjūdžio remiamus kandidatus - J. Kubilių /apygarda Nr. 247/ ir K. Prunskienę /apygarda Nr. 694/.

Sąjūdžio rajono taryba

J. Kubilius
V. Sakalauskas
R. Šagždavičius

PASIRINK

Leidini parengė: G. Bagdonienė,
K. Pakštas, A. Stančikas, A. Simaitis,
V. Baukys, V. Butvilas

Korespondenciją siuskite
adresu: Radviliškis, Maironio 10,
K. Baravykui